

#bodidirekten

@direktni: Adam, Aljoša, Andrej, Damir, Daniel, Erika, Franz, Gabriel, Giada, Ines, Jakob, Johanna, Julijan, Martin, Nicolò, Sanja, Svetlana in Veronica

petek, 30. aprila 2021 | št. 17 | leto III

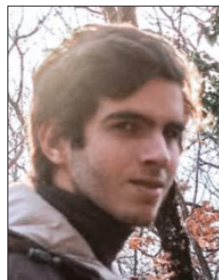
mladi@primorski.eu

»Vsak dan naj bo prvi maj!«

Prvi člen italijanske ustave navaja, da je Republika Italija demokratična in na delu osnovana država. Delavskih pravic in vseh, ki so se zanje borili, se bomo spomnili jutri. Eni z nageljnomo, drugi z rdečo zastavo, tretji s pesmijo. Prvi maj, dan, ko se spominjamo tudi prihoda partizanske vojske v Trst, bo vsakdo počastil na svoj način. Žal bo praznik tudi letos minil v znamenju pandemije in omejitvev, ki so postavile pod vprašaj številne temeljne pravice, tudi pravico do dostojnega dela. Direktovci smo se zato odločili, da tri mlade vprašamo, kaj jim ta praznik pomeni, ali vidijo svetlo prihodnost v svetu dela pri nas in kakšen je njihov pogled na polpretekle zgodovinske dogodke.

Florjan Suppani, 20 let
 Student violine na glasbenem konservatoriju Tartini v Trstu si je pred izbruhom pandemije z nastopanjem zagotavljal reden zaslužek. Virus pa je njegov položaj obrnil na glavo in Florjan se je moral znajti drugače: »Rad bi se zaposlil v svetu glasbe in komponiranja, a za tako delo

je treba investirati v opremo. Tako sem si moral poiskati drug vir zaslužka in podpisal pogodbo »na klic« torej priložnostno delo nočnega varnostnika v Dijaškem domu Srečka Kosovele.« je razložil mladi glasbenik iz Barkovelj, ki meni, da delo v svetu glasbe pri nas sicer omogoča dostojno življenje, težje pa je na tem področju uspeti. Kar pa zadeva vrednote jutrišnjega praznika, Florjan meni, da ta dan, zaznamovan z rdečo barvo, združuje ves delavski razred. »Jutri bom prav gotovo izobesil rdečo zastavo, spominjal pa se bom tudi osvoboditve Trsta.« je razložil violinist, ki je vrednoti upora in odpornišva podedoval od babice, partizanske kurirke v medvojnem Trstu.

Soraya Sardo, 15 let
 »Prvi maj povežujem predvsem z vaškim praznovanjem. Nekaj dni pred slavljem namreč po vasi in na vrh Svetega Lenarta izobesimo rdeče zastave. Na praznik dela se vas ob zvoških godbe zbere pri spomeniku, nekajkrat smo privedli tudi pojedino in veselico.« nam je pojasnila mlada Samatorčanka, sicer di-

jakinja naravoslovne smeri na znanstvenem liceju Franceta Prešerna. Zanj bo jutrišnji dan delaven, saj bo pomagala na domači kmetiji. O prihodnosti mladih v svetu dela pa je Soraya povedala naslednje: »Zdi se mi, da lahko danes vsak najde tako delo, da zasluži dovolj za preživetje. Vprašanje je, ali je to služba, ki si jo res želi.« Mlada dijakinja ima jasno mnenje tudi o polpretekli zgodovini. Prihod partizanov v Trst razume kot osvoboditev, o tem dogodku sta ji včasih pripovedovala dedek in babica. Pripovedovala pa sta ji tudi o običajih in rdečih zastavah. Obešanje zastav na prvi maj naj bi po njenih besedah segalo daleč v preteklost, v čase, preden so partizani sploh prišli v Trst.

Jaren Diviaco, 19 let
 »Vse, kar ni fašizem, je osvoboditev!« S temi besedami se je Jaren, dijak humanistične smeri na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška v Trstu, odzval na naše vprašanje, kako gleda na prihod partizanov v Trst 1. maja 1945. »Vojna je vojna, slabi ljudje so bili na obeh straneh. Ideje, za katerimi so stali partizani, ki so nam priborili svobodo, so empirično gledano mnogo boljše za človeštvo, kot so bile ideje tistih na drugi strani,« je bil jassen Jaren, ki je prepričan, da je v današnjih časih izbira željenega dela zgolj iluzija. Poleg tega so težave v sistemu, ki po njegovem mnenju opredeljuje delo kot nekaj, kar človek opravlja, da sploh lahko preživi. »Vseh, ki so se borili, da lahko mi delamo v boljših in dostojnejših razmerah, bi se morali spominjati čisto vsak dan,« je bil jassen dijak, ki še ne ve, kako bo proslavil jutrišnji praznik; v časih pred pandemijo se je zjutraj udeleževal povorke v Trstu, popoldne pa je zahajal na veselice v Križ ali v domače Trebče.

Svoboda, ki to morda zares ni

Ustava Republike Italije v 13. členu izpostavlja pomen osebne svobode, ki je ena najpomembnejših in nedotakljivih pravic. Ob tem je ključen pojem negativne svobode, ki pomeni, da posameznik lahko dela, kar želi, a pod pogojem, da pri tem ne posega v svobodo drugega. Ta pravica je priznana tako državljanom kot tujcem in osebam brez državljanstva, saj ima univerzalen značaj in mora biti zagotovljena za vse ljudi ne glede na državljanstvo ali katero koli drugo pripadnost, ki bi lahko bila podlaga za diskriminacijo. Člen pa zadeva tudi pravico posamezni-

ka, v skladu s katero ta ne sme biti podvržen prisili, fizičnim omejitvam in odvzemu prostosti, s čimer bi se preprečilo ali omejilo njegovo gibanje in dejanja. Kršenje nedotakljivosti osebe se sankcionira tudi z namenom, da se prepreči morebitne zlorabe s strani predstavnikov oblasti. Osebna svoboda je logični in pravni predpogoj za uresničevanje vseh drugih svoboščin, ki jih zagotavlja ustava. Je prvi in ključni pogoj, ki omogoča, da posameznik uživa samostojnost in neodvisnost, ki sta potrebni za uresničevanje vseh drugih temeljnih svoboščin. Ker je osebna svoboda, o kateri govori 13. člen Ustave Republike Italije, po eni strani najpomembnejša nedotakljiva pravica in po drugi strani osrednja negativno določena pravica, se sprašujemo, do katere mere lahko posameznik dela, kar želi, ne da bi posegal v svobodo drugega in ga tako oškodoval. Argument lahko odpre težka moralna in etična vprašanja, kajti nekaj, kar ne posega v svobodo tretje osebe in kar nekdo razume kot primerno,

lahko nekdo drug razume nasprotno. Tako vse postane odvisno od samozavedanja posameznika, osebnega pojmovanja dobrega in slabega oziroma pravilnega in napačnega. Prav to je svoboda, svoboda mišljenja in dejanskega obnašanja. Občutek prostosti v svetu, ki je poln omejitvev, nas torej lahko privede do občutja, ki je v resnici le iluzija. Svobodni smo, toda hkrati ne smemo kršiti svobode sočloveka, temveč moramo razumeti in se zavedati, do katere mere je naša osebna svoboda lahko pojmovana kot taka. Svobodni smo, a obenem moramo spoštovati pravila, ki so univerzalna, kar je nedvomno nujen pogoj za zagotavljanje zdravega življenja, spoštljivih odnosov med posamezniki in posledično urejene države, v kateri ne razsaja anarhija. Čeprav je to nekaj izredno osebnega in subjektivnega, moramo sami presoditi o tem, kaj je dobro in kaj ne na univerzalni ravni, pri čemer se moramo zavedati, da v družbi nismo sami, in paziti, da s svojimi dejanji ne škodujemo drugim.

- fantovska.boljunec: Ala, homo k Muckote
- dekliska.boljunec: mjeaaaa
- kosovelovabrigada: Ala, gremo osvobodit Opčine!
- chad_vladimirovic_putin: Ala, gremo v Ukrajino :) SWAG
- vladimirbartol: Ala - mut.
- sveti_ivan: Ala - raf.
- lonjeruradno: Ala, zaprte gobec ...
- podlonjer_hood: _ti punta il ferro_
- sveti.jakob: NEEEEEEEE
- sommopoetadante: Lasciate ogni speranza, voi ch'intrate ...
- vladimirljeninreal: Vesel božič, tovariši!
- svetimiklavz: Ah ... te sa ti ...